



# Oppkjøp av lisenser – utvalgte problemstillinger

Kristiansand Symposium 2018, Mads Hermansen KPMG

—  
11. Juni 2018



# Oppkjøp av lisenser utvalgte problemstillinger

- Avgrensninger
- Problemstillinger knyttet til fremtidig friinntekt ved oppkjøp av lisenser
- Problemstillinger rundt allokering av goodwill fra oppkjøp på ulike CGU-er og grupper av disse

# Avgrensninger

- **Selv om jeg bruker KPMGs maler i denne presentasjonen kan ingen av synspunktene som legges frem her verken skriftlig eller muntlig, anses som KPMGs policy. Denne presentasjonen er helt og holdent for foreleserens egen regning**
- **Denne gjennomgangen vil kun omhandle oppkjøp som omfattes av IFRS 11.21A**
  - Det er altså joint operation som er virksomhet som kjøpes
  - Man innregner utsatt skatt(efordel) fra midlertidige forskjeller ved førstegangsinnregning av eiendeler og gjeld med unntak for goodwill
  - Man innregner vederlaget som overstiger verdien av identifiserte eiendeler og gjeld, som goodwill
  - Man gjennomfører en årlig nedskrivningstest på goodwill i samsvar med kravene i IAS 36.
  - Det er ingen ny verdimåling av eksisterende eiendel om man kjøper seg opp i et felt man allerede har en eierposisjon i.



# Problemstillinger knyttet til fremtidig friinntekt

# Gjennomgangseksempel

- Vi kjøper opp et produserende felt for 100
  - Skattemessig verdi av dette feltet er 50
  - Vi ser bort fra pro-contra oppgjør
  - Vi ser bort fra eventuelle andre immaterielle eiendeler og fjerningsforpliktelse
  - Vi ser foreløpig bort fra fremtidig friinntekt
- 
- I de fleste tilfellene vil dette bokføres slik:

**Produserende felt 100**

**Utsatt skatt 39**

**Goodwill 39**

**Gjeld til selger 100**

# Introduksjon av friinntekt

- **Hva er friinntekt?**
  - **Beskytte normalavkastning på eiendeler fra grunnrentebeskatningen**
  - **Nøytralisere den skattemessige ulempen det er å aktivere en kostnad sammenlignet med å utgiftsføre direkte?**
- **Er friinntekt omfattet av IAS 12 eller er den en investment tax credit etter IAS 20 (eller hva skiller friinntekt fra skatteFUNN)**
  - **Er den kun tilgjengelig som reduksjon i betalbar skatt, kun mulig å få verdi utbetalt ved opphør av oljevirksomhet.**
  - **Det er få vilkår for å få den innvilget, de aller fleste investeringer på sokkelen omfattes.**
  - **Selve “subsidiene” er ikke skattepliktige i seg selv.**
  - **Mye tyder altså på at dette er omfattet av IAS 12.**

# Introduksjon av friinntekt

- Men om den omfattes av IAS 12 er det ytterligere problemstillinger?
  - Er dette en midlertidig forskjell som oppstår ved førstegangsinnregning av et driftsmiddel på sokkelen slik at den normalt omfattes av førstegangsinnregningsunntaket i IAS 12.24
  - Eller er dette en skatt som medfører en endret effektiv skattesats slik at vi må anvende reglene i IAS 12.47 og 12.49

# Introduksjon av friinntekt

- **Jeg mener at dette er en midlertidig forskjell som oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning og har vel inntrykk av at de fleste i bransjen mener det samme.**
  - **Intensjonen i regelverket er ikke å redusere skatteraten, men som nevnt å beskytte normalavkastning mot grunnrenteskatt og nøytralisere forskjellen mellom aktivert utgift og kostnadsført utgift.**
  - **Friinntekten fordeles over 4 år og ikke over eiendelens levetid**
  - **Friinntekt er heller ikke eiendelsspesifikk og kan trekkes mot alle skattepliktige inntekter på sokkelen**



# Introduksjon av friinntekt

- Jeg mener at friinntekt er omfattet av IAS 12
- Jeg mener at fremtidig friinntekt ikke påvirker regnskapsmessig eller skattemessig resultat ved førstegangsinnregning
- Og at det dermed er en midlertidig forskjell som oppstår ved førstegangsinnregning av et driftsmiddel
- Og at dette er en “super deductible” som er omtalt i IFRS-bøkene både til EY og Deloitte

# Introduksjon av friinntekt

- Hva betyr dette lange sidespranget for vurderingen av fremtidig friinntekt i en oppkjøpssituasjon?
- Jo, førstegangsinnregningsunntaket gjelder ikke i de tilfeller der det er et oppkjøp som skal behandles i samsvar med reglene i IFRS 3.
- Dere husker balansen fra tidligere:

**Produserende felt 100**

**Utsatt skatt 39**

**Goodwill 39**

**Gjeld til selger 100**

- Hvordan blir den seende ut dersom vi da introduserer 20 i friinntekt og bruker for enkelhets skyld en skattesats på friinntekt på 50%

# Regnskapsføring av oppkjøp som inkluderer oppkjøpt friinntekt

- Oppdatert balanse

**Produserende felt 100**

**Utsatt skatt 29**

**Goodwill 29**

**Gjeld til selger 100**

- Vi ser altså at utsatt skatt blir redusert fra 39 til 29 som følge av den utsatte skattefordelen på 10 som kom knyttet til fremtidig friinntekt.
- Vi ser også at verdien av goodwill reduseres tilsvarende
- Dette kan gi systemtekniske utfordringer fordi midlertidig forskjell knyttet til oppkjøpt friinntekt behandles annerledes enn annen friinntekt, så denne friinntekten bør håndteres separat



# Problemstillinger knyttet til allokering av goodwill

# Problemstillinger knyttet til allokering av goodwill i forbindelse med oppkjøp

- **Først litt regler:**
- IAS 36.80: For the purpose of impairment testing, goodwill acquired in a BC shall from the acquisition date, be allocated to each of the acquirer CGUs, or groups of CGUs that is expected to benefit from the synergies of the combination irrespective of whether other assets or liabilities of the acuiree are assigned to those units or groups of units. Each unit or group of units so which the goodwill is so allocated shall: :
  - A: represent the lowest level within the entity at which the goodwill is monitored for internal management purposes and
  - B: Not be larger than an operating segment as defined by paragraph 5 of IFRS 8.

# Problemstillinger knyttet til allokering av goodwill i forbindelse med oppkjøp

- **Først litt regler:**
- IAS36.82 Applying the requirements in paragraph 80 results in goodwill being tested for impairment at a level that reflects the way an entity manages its operations and with which the goodwill would normally be associated. Therefore the development of additional reporting systems is typically not necessary.
- From the acquisition date goodwill is to be allocated to each of the acquirer CGU's or groups of CGU's that are expected to benefit from the synergies of the BC. This is irrespective of whether other assets from the BC is expected to be allocated to these CGUs

# Hva er goodwill?

- **Goodwill er i utgangspunktet residualen etter du har gjort en purchase price allocation iht til IFRS 3:**
  - **Synergier som ikke kan balanseføres**
  - **Verdier knyttet til arbeidsstokken man overtar som ikke kan balanseføres**
  - **Residualen av balanseverdier som ikke kan oppføres til fair value (f.eks utsatt skatt som ikke kan diskonteres)**
  - **Evnen det oppkjøpte selskapet har til å levere en avkastning utover normalavkastning**
  - **Betingede eiendeler som er overtatt som ikke kan innregnes**
- **En god blanding av målesvakheter og synergier altså. Oljebransjen har ofte “teknisk goodwill” knyttet til utsatt skatt med høy skattesats og det gir en utfordring når goodwill skal allokere.**
- **Man skal altså allokere goodwill, men det er lite regulering av metoden for fordeling i IFRS**

# Hvilke CGU-er man fordeler goodwillen til har betydning

## Gjennomgangseksempel

Man har tidligere gjort et oppkjøp av 3 lisenser. Dette er situasjonen blant de akkurat nå

**BV=bokført verdi**

**VV=Virkelig verdi**

<b>Trøll BV</b>	<b>100</b>	<b>VV 80</b>
<b>Johan Schieldrup BV</b>	<b>60</b>	<b>VV 90</b>
<b>Sølvflaks BV</b>	<b>40</b>	<b>VV 70</b>
<b>Goodwill</b>	<b>50</b>	
<b>Total BV</b>	<b>250</b>	<b>VV 240</b>

Dersom man fordelte all goodwillen til Johan Schieldrup fordi man mente at det største potensialet lå der, vil nedskrivningstesten av CGU JS vise virkelig verdi på 90 og bokført verdi på  $60+50=110$  og goodwill ville blitt skrevet ned med 20.



# Hvilke CGU-er man fordeler goodwillen til har betydning

## Gjennomgangseksempel

Man har tidligere gjort et oppkjøp av 3 lisenser. Dette er situasjonen blant de akkurat nå

**BV=bokført verdi**

**VV=Virkelig verdi**

<b>Trøll BV</b>	<b>100</b>	<b>VV 80</b>
<b>Johan Schieldrup BV</b>	<b>60</b>	<b>VV 90</b>
<b>Sølvflaks BV</b>	<b>40</b>	<b>VV 70</b>
<b>Goodwill</b>	<b>50</b>	
<b>Total BV</b>	<b>250</b>	<b>VV 240</b>

Dersom man fordelte goodwillen til en CGU bestående av alle tre lisensene og først gjorde nedskrivningstest på goodwill før de individuelle CGUer, ville goodwill vært skrevet ned med 10 og Trøll med 20, men dette er ikke i henhold til reglene i IFRS

# Hvilke CGU-er man fordeler goodwillen til har betydning

## Gjennomgangseksempel

Man har tidligere gjort et oppkjøp av 3 lisenser. Dette er situasjonen blant de akkurat nå

**BV=bokført verdi**

**VV=Virkelig verdi**

<b>Trøll BV</b>	<b>100-&gt;80</b>	<b>VV 80</b>
<b>Johan Schieldrup BV</b>	<b>60</b>	<b>VV 90</b>
<b>Sølvflaks BV</b>	<b>40</b>	<b>VV 70</b>
<b>Goodwill</b>	<b>50</b>	
<b>Total BV</b>	<b>250-&gt;230</b>	<b>VV 240</b>

Det riktige hadde imidlertid vært å ha identifisert at det var en indikator på Trøll. Da skriver man først ned Trøll til 80. Nedskrivningstesten på goodwill viser da en BV på 230 som er lavere enn VV av CGUene og dermed ingen nedskrivning av goodwill.

# Hva skjer ved salg av en CGU?

Hva om man velger å selge Johan Schieldrup for 90, hvordan inkluderer man goodwill i gevinst/tap beregningen her?

<b>Trøll BV</b>	<b>100</b>	<b>VV 80</b>
<b>Johan Schieldrup BV</b>	<b>60</b>	<b>VV 90</b>
<b>Sølvflaks BV</b>	<b>40</b>	<b>VV 70</b>
<b>Goodwill</b>	<b>50</b>	
<b>Total BV</b>	<b>250</b>	<b>VV 240</b>

IAS 36.86 slår da inn og i utgangspunktet skal man allokere goodwillen basert på den relative virkelige verdien mellom de ulike lisensene.

Johan Schieldrup utgjør  $90/240 = 37,5\%$  av totalverdien av de tre CGUene

Man skal dermed allokere 18,75 av goodwillen til Johan Schieldrup til denne transaksjonen

# Hvilke CGU-er man fordeler goodwillen til har betydning

**Gevinst/taps beregningen blir som følger**

**Vederlag 90**

**- Bokført verdi JS 60**

**- andel allokert goodwill 18,75**

**= Gevinst 11,25**

Restbalanse (etter at nedskrivning på Trøll er gjennomført)

<b>Trøll BV</b>	<b>BV 80</b>	<b>VV 80</b>
<b>Sølvflaks</b>	<b>BV 40</b>	<b>VV 70</b>
<b>Goodwill</b>	<b>BV 31,25 -&gt;30</b>	
<b>Total BV</b>	<b>151,25-&gt;150</b>	<b>VV 150</b>

- Ser dere hva som har skjedd her? Etter dette salget må man skrive ned goodwill fordi man allokterer relativt lite goodwill til transaksjonen og får høy gevinst.

# Hvilke CGU-er man fordeler goodwillen til har betydning

Hva om vi selger Trøll?

Vederlag 80

- Bokført verdi Trøll 80

- andel allokert goodwill  $80/240 \times 50 = 16,7$

= Tap ved salg 16,7

Restbalanse (etter at nedskrivning på Trøll er gjennomført)

<b>Johan Schieldrup</b>	<b>BV 60</b>	<b>VV 90</b>
<b>Sølvflaks</b>	<b>BV 40</b>	<b>VV 70</b>
<b>Goodwill</b>	<b>BV 33,3</b>	
<b>Total BV</b>	<b>133,3</b>	<b>VV 160</b>

- Gir det mening å bokføre tap ved salg når merverdien knyttet til goodwill styrker seg vesentlig etter salget

Kan det finnes en bedre metode?



Thank you



[kpmg.com/socialmedia](https://kpmg.com/socialmedia)



[kpmg.com/app](https://kpmg.com/app)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavour to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2018 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative, a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.